

Sygn. akt II CSK 460/17

## POSTANOWIENIE

Dnia 19 grudnia 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jan Górowski

w sprawie z powództwa M. N.  
przeciwko Stowarzyszeniu Pamięci C. w Ś.  
o ochronę dóbr osobistych,  
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 19 grudnia 2017 r.,  
na skutek skargi kasacyjnej powódki  
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)  
z dnia 15 grudnia 2016 r., sygn. akt I ACa (...),

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.**

### UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania jeżeli: w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c.).

Instytucja przedsądu, jak wynika z orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego, jest zgodna z normami konstytucyjnymi, a także z zaleceniami Rady Europy zezwalającymi na wprowadzenie środków eliminujących dostęp do sądu najwyższego szczebla. Skarga kasacyjna służy od prawomocnego orzeczenia, ma ograniczony zasięg, a jej podstawowym celem jest ochrona interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni i twórczy wkład Sądu Najwyższego w rozwój prawa.

Wprawdzie skarżący odwołali się do istotnego zagadnienia prawnego, niemniej nie występuje ta przesłanka przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c.).

Stosownie do ugruntowanego stanowiska Sądu Najwyższego, istotnym zagadnieniem prawnym jest taki problem jurydyczny, który ma znaczenie dla rozwoju prawa lub stanowi precedens dla rozstrzygnięcia podobnych spraw (por. postanowienie SN z dnia 7 stycznia 2005 r., I CZ 183/04 niepub.). Powołanie się przez skarżącego na istnienie takiego zagadnienia wymaga jego sformułowania oraz przedstawienia argumentacji jurydycznej uzasadniającej tezę o możliwości rozbieżnych ocen prawnych z przytoczeniem przepisów prawa, na tle których ono powstało. Skarżący powinien też wykazać, że ma ono ważne znaczenie dla rozpoznania lub rozstrzygnięcia sprawy (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 28 listopada 2003 r., II CK 324/03, z dnia 7 czerwca 2005 r., V CSK 3/05, z dnia 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07, z dnia 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, niepub. oraz z dnia 26 września 2005 r., II PK 98/05, OCNP 2006, nr 15 – 16, poz. 243). Ponadto prawidłowo wyartykułowane zagadnienie musi być sformułowane ogólnie w tym sensie, że nie może chodzić w nim o sposób rozstrzygnięcia sprawy (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 września 2004 r., II CZ 94/04, niepub.).

Artykuł 43<sup>5</sup> § 3 k.c. dotyczy firmy osób prawnych będących przedsiębiorcami, gdyż firma stanowi oznaczenie przedsiębiorców. Nie traktuje się natomiast jako firmy odpowiedniej nazwy osób prawnych nieprowadzących działalności gospodarczej. Jednakże, w razie podjęcia działalności gospodarczej przez "stowarzyszenia, inne organizacje społeczno-zawodowe i fundacje" podlegają ujawnieniu również w rejestrze przedsiębiorców (art. 50 ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym, Dz. U. z 2017 r., poz. 1089). Wówczas dopiero ich nazwa staje się firmą w rozumieniu kodeksowych przepisów prawa firmowego. W sprawie ustalono, że pozwane Stowarzyszenie nie jest przedsiębiorcą, gdyż nie prowadzi działalności gospodarczej, a jedynie działalności non profit i jego celem jest ochrona dorobku, imienia i przesłania C..

Jak wiadomo, *analogia legis* jest traktowana jako środek służący do wypełniania tak zwanych luk w prawie.

Korzystając z dorobku teorii prawa można i niekiedy należy posłużyć się analogią ustawową (*analogia legis*) przez zapożyczenie podstawy normatywnej rozstrzygnięcia problemu na zasadzie wnioskowania z podobieństwa do innego rozwiązania prawnego. Jest to oparte na analizie badanych stanów faktycznych, czyli tego, który ma uregulowanie prawne i tego, któremu regulacji brakuje i dokonuje się oceny stopnia podobieństwa. Daje to możliwość przekonstruowania normy zawartej w przepisie zapożyczanym, jeśli aksjologicznie stopień podobieństwa do tego upoważnia, a konsekwencje prowadzą do rozstrzygnięcia rozsądnego i sprawiedliwego. Zaleca się jednak ostrożność przy stosowaniu per analogiam przepisów, które coś nakazują lub kogoś obciążają.

Przepis art. 43<sup>5</sup> § 3 k.c. jednoznacznie jednak wskazuje, że wymóg zgody na użycie nazwiska osoby fizycznej dotyczy tylko przedsiębiorców, a zatem sama jego konstrukcja wyłącza możliwość zastosowania wskazanej w skardze analogii. Poza tym, z ustaleń wynika, a tymi Sąd Najwyższy jest związany (art. 398<sup>13</sup> § 2 k.p.c.), że nie doszło do naruszenia przez pozwane Stowarzyszenie dobra osobistego w postaci kultu pamięci po osobie zmarłej.

Z tych względów, Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398<sup>9</sup> § 2 k.p.c.).

jw